

BÖLÜM 1

Fistülün Tarihçesi

Ahmet KOCAKUŞAK¹

Hogir ASLAN²

FİSTÜLÜN CERRAHİ BİLİMİNİ TÜM DÜNYADA ETKİLEMESİ

1638-1715 arasında Fransa'ya hükmeden Fransa Kralı XIV. Louis'de 1686'da perianal apse oluştu ve kızgın demir ile dağlama da dahil olmak üzere bir çok başarısız tedavi girişiminden sonra abse bir anal fistüle dönüştü. Doktorlar başlangıçta başarısız olsalar da, birkaç ay düşündükten sonra krala başarılı bir ameliyat uyguladılar. O zamanlar cerrahların prestijleri diğer hekimlere göre daha azdı. Ancak kralın yardımıyla cerrahların çalışma koşulları iyileşti ve prestijleri arttı. Daha sonra seçkin Fransız cerrahların ısrarlı çabaları ve kraliyet desteğiyle, Académie Royale de Chirurgie (Kraliyet Cerrahi Akademisi) 1731'de kuruldu. Böylece cerrahların güçlenmesini krala uyguladıkları başarılı perianal fistül tedavisi sağlamış oldu. Buna bağlı olarak 17. yüzyılın sonlarından itibaren Paris, anatomi ve cerrahinin önde gelen merkezi olarak kabul edildi. Bunun nedeni, şehir cerrahlarının büyük operasyonlar gerçekleştirme fırsatına sahip olmaları, yeni aletlere erişimleri olması ve çok sayıda kadavranın diseksiyonuna dayalı mükemmel anatomik becerilere sahip olmalarıydı. Sonuç olarak cerrahi yardıma olan kişisel ihtiyacı ve tehlikeli cerrahi prosedürlere girme cesareti ile XIV. Louis'e de, Paris ve Fransa'yı bu alanda öncü

¹ Doç. Dr., Sağlık Bilimleri Üniversitesi Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Genel Cerrahi Kliniği, ahmetkocakusak@yahoo.com

² As. Dr., Sağlık Bilimleri Üniversitesi Haseki Eğitim ve Araştırma Hastanesi, Genel Cerrahi Kliniği, hogir_aslan@hotmail.com

Yaşadığımız coğrafyada Cerrahiyetü'l-Haniyye'nin yazarı Şerefeddin Sabuncuoğlu (1385-1468), kendi kitaplarında perianal fistüle yönelik metod ve aletleri tarif etmiştir (16).

Fistülotomi, seton dışında son yıllarda tarif edilen ve kullanıma giren fibrin yapıştırıcılar, biyolojik tıkaçlar (plug), LİFT-FLEP uygulamaları, lazer ile fistül traktının ablasyonu (Fistula-tract laser closure -FiLaC) dışında daha birçok önerilen metod gözönüne alındığında çok fazla tedavisi olan bir hastalığın aslında tedavisinin bulunmadığı gerçeği ile karşı karşıya olabiliriz. Taş devrinde uzay çağına kadar insanoğlunun yanında taşımamasını umduğumuz fistül hastalığının tedavisi belki de biyolojik ajanlardan, akıllı moleküllerden veya önleyici tedavilerden geçmektedir.

KAYNAKLAR

1. Jorum E. The sun king's anal fistula. *TidsskrNorLegeforen* 2016; 136:1244-7. doi: 10.4045/tidsskr.15.0312.
2. Company HM *TheAmericanHeritage Dictionary FourthCollege Edition* Boston ; 2010.
3. Fischer JE. Thepathophysiology of enterocutaneousfistulas. *World J Surg.* 1983;7(4):446–450.
4. Judges (Eski Ahit) 3: 21-22.
5. Graney M J, Graney C M. Colorectal surgery from anti guitytot he modern era. *DisColon-Rectum.* 1980;23(6):432–441. doi: 10.1007/BF02586797
6. Devlin H B, Elcoat C. Alimentary tract fistula: stoma therapy techniques of management. *World J Surg.* 1983;7(4):489–494. doi: 10.1007/BF01655938
7. Cataldo P A. *IntestinalStomas. Principles, Techniques, and Management.* United States:St. Louis: Quality Medical Publishing; 1983. pp. 3–37.
8. Amyand C. Of an inguinal rupture, with a pin in the appendixcaeci, incrusted with stone, and some observations on wounds in theguts. *Phil Trans R SocLond.* 1736;39:329–342.
9. Heister L A. *A general system of surgery.* London: Innys; 1739. pp. 71–73.
10. Hardy K J. Surgicalhistory. Evolution of thestoma. *Aust N Z J Surg.* 1989;59(1):71–77.
11. Devlin HB. Colostomy. Indications, management and complications. *Ann R CollSurgEngl.* 1973;52(6):392–408
12. Dupuytren M. Memoir on a New Method of Curing Artificial Anus. *Lond Med Phys J.* 1828; 5(27): 210–226.
13. Tsamis D. The origin of cure for fistula in ano: technique of Hippocrates. *Tech Coloproctol.* 2015;19:489-90.
14. Dudhamal TS, Baghel MS, Bhuyan C, et al. Comparative study of Ksharasutra suturing and Lord's anal dilatation in the management of Parikartika (chronic fissure-in-ano) *Ayu.* 2014 Apr-Jun; 35(2): 141–147. doi: 10.4103/0974-8520.146219
15. Dutta G, Bain J, Ray AK, et al. Comparing Ksharasutra (Ayurvedic Seton) and open fistulotomy in the management of fistula-in-ano. *J NatSciBiolMed.* 2015;6:406-10. doi: 10.4103/0976-9668.160022
16. Uzel İ. Bir 15. Yüzyıl Türk Bilim Adamı ve Hekimi,Şerefeddin Sabuncuoğlu. *Ankara: Tıp Mecmuası* 1990; 43:289-316.